

BŁĘKITNY (43) *ai*

błękitny (42), **blokityny** (1); błękitny : błokitny *Calep* (1 : 1).

sg N m błękitny (4). ◇ *A* błękitny (1). ◇ *I* błękitn(e)m (2). ◇ *N f* błękitną (9); -ą (8), -(a) (1). ◇ *A* błękitną (9). ◇ *I* błękitną (5). ◇ *A n* błękitn(e) (1). ◇ *L* błękitnym (5). ◇ *pl N m pers* błękitni (1). *subst* błękitn(e) (1). ◇ *G* błękitnych (1). ◇ *A subst* błękitn(e) (2). ◇ *I f* błękitnymi (1). ◇ *L* błękitnych (1).

Sł stp, Cn notuje, *Linde XVI* (jeden z tych samych przykładów) i *XVIII w.*

Niebieski w różnych odcieniach; szafirowy, modry, lazurowy; caeruleus Mymer¹, Mącz, Cn; cyaneus Mącz, Calep, Cn; cumatilis vel cymatilis, thalassicus, venetus Mącz, Cn; caesius Mącz; aquilus Calep; caeruleatus, ferrugineus, galbaneus, hyali saturo colore fucatus, qui est coloris marini quasi fluctuum similis, silaceus, thalassinus Cn (43) : *Mymer¹ 19; A VRzet* ieft ziele którym sukna farbuią błękitną farbą *FalZioł I 139a; Caesius color. Bława álbo/ obłoczna masć Błękitna fərbá. Mącz 30c; Thalassicus color, Morska fərbá/ to yeft šiwa yáko zbroyá álbo Błękitna. Mącz 454a; Venetus color, Błękitna álbo modra máść. Mącz 479d, 58d, 71d, 76a; Prozno cynober czerwony y błękitny lázur/ Prozno chwalifz biały bláywás/ tráfi w to y Mázur. KlonŻal D3v; Cyaneus – Bławotny, blokityny. Calep 281b.*

Zestawienie »ciemnobłękitny«: Aquilus – Cziemnbłękitni, bławotnij. Calep 87a.

a. O niebie, mgle (2) : Widzę tylko brunatne obłoki w krąg fiebie/ A prętkie błýfkáwice po błękitnym Niebie. *KořakCath C5.*

W przén (1) : Rzekłszy [żywióły] to błękitnymi zákreły fię mgłámi *KořakCath B4v.*

b. O minerałach (2) : Więć źrzodłá [...] *A kámyczki by złoto tám fie w nich błýfkáią. Miedzy nimi błękitne/ żółte/ s czyrwonemi RejWiz 24v; Sapphyrus. Szafir/ błękitna perłá. Mącz 368b.*

c. O oczach (2) : *Caesius, Bławy/ błękitny który białe zrzenice á oczy ma. Mącz 30c; Caesuliae, Którzi błękitne á yákoby fzáre oczi máyá. Mącz 30c.*

d. O odzieży, tkaninach; cymatilis, cimatilis Mącz (19) : kupił 1. bellę sukna [...] w ktorey fą 6. poft f. czyrwonych po 4 zło. 1 1/2 ort. *A oím błękitnych po 4 1/2 zło. KłosAlg F4v, Gv; Michalowski chtori chodzi w Blankithnim odzyenyu Item zefnal LibMal 1543/69v; porthki [ma] Blekithne nowe LibMal 1554/192v, 1544/79, 87 [2 r.], 1545/98, 1548/139, 139v (10); LibLeg 1546/151; Szata Opadla [...] tkaniczami zlotemi s blekitnem Jadwabiem, wfdluz po faldziech bramowana WyprKr 64, 89, 105v; Cymatilis vestis, Błękitna fzáta. Mącz 76b, 71d; ReszList 159.*

e. O chorągwiach, tarczach, mundurach (7) : *Skárbimirz teź podbił pod moc krolewká Pomorzány/ okrom Biálogrockich/ do ktorych pośłáł Krol dwie tarczy/ błękitną y czerwóną BielKron 351; Sędomierfka žiemiá ná chorągwi nośi od połowice thrzy polá czyrwone á trzy białe/ druga połowicá pole błękitne ma ze trzemi rżędmi gwiazd/ BielKron 425, 425 [2 r.], 425v; Wilenskiey y Trockey ziemie Sláchtá záftánowiłá fię z chorągwiámi fwymi/ cí z czerwóną/ á owi z błękitną. StryjKron 527 marg.*

W charakterystycznym połączeniu: błękitne pole (4).

W przén (1) : *Moi Pieszy Błękitni, iuz się rozeszli wszyscy iedno com ich sto zachwycieł ActReg 27.*

Synonimy: bławotny, bławy, morski, siwy, szary; c. biały.

Cf CIEMNOBŁĘKITNY

